

BUTLLETÍ

DEL

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

1905

VOLUM XV. ²

BARCELONA

TIPOGRAFIA «L'AVENÇ», RONDA DE L'UNIVERSITAT, 20

1905

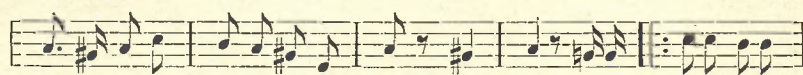
viuda de Vidal y Ribas, qui, sense reparar despeses, restaurà esplèndida y artísticament l'altar major de Sant Julià, obra dels pintors barcelonins Nicolau de Creyença y Jaume Forner y del mataroní Antoni Ropit (any 1531). Dit retaule gòtic, axís com la interessant trona del renaxement, sigueren admirats dels excursionistes, en la present jornada, al retornar del castell.

Encara aprofitarem la tarda pera visitar la carretera romana de Parsers, que unia lluro ab Granollers, y quals obres subsistents, prou conegudes, no cal referir, evitant descripcions inútils, majorment quan no hi podem afegir res de nou a lo ja sabut.

FRANCESCH CARRERAS Y CANDI

FUM, FUM, FUM¹*Ritmat*

A vin-ti-cinch de De-sem-bre, fum, fum, fum,

a vin-ti-cinch de De-sem-bre, fum, fum, fum, ha nas - cut un mi-nyo -

net ros y blan - quet, ros y blan - quet, fill de la Ver-ge Ma - ri - a; n'es nat

en u-na-es-ta - bli-a, fum, fum, fum. Ha nas- fum.

A vinticinç de Desembre,

fum, fum, fum,

ha nascut un minyonet

ros y blanquet,

fill de la Verge Maria;

n'es nat en una establia.

fum, fum, fum.

Aquí dalt de la montanya,

fum, fum, fum,

1) Aquestes dues cançons populars formen part del recull que obtingué 'l premi del CENTRE EXCURSIONISTA en la «Festa de la Música Catalana».

si n'hi han dos pastorets
abrigadets
ab la pell y la samarra,
menjant ous y botifarra.

Fum, fum, fum.

Qui'n dirà més gran mentida?

Fum, fum, fum.

Ja'n respon el majoral
ab gran cabal:
— Jo'n faré deu mil camades
ab un salt totes plegades.

Fum, fum, fum.

Ja'n va respondre'n Diego.

Fum, fum, fum.

— Bé t'enganyes per meitat,
tu, escarbat,
que tu sempre, per fingir-te,
jo mentida tinch de dir-te.

Fum, fum, fum.

— Les llangonisses d'aquell,

fum, fum, fum,
bé sé prou qui les ne trau,
y a mi ja'm plau;
y'l vi dols de la padrina
jo me'l bech per medecina.

Fum, fum, fum.

A vinticinch de Desembre,

fum, fum, fum,

es lo dia de Nadal
molt principal;
quan eixirem de matines
farem bones restolines.

Fum, fum, fum.

Deu nos dó unes santes festes,

fum, fum, fum,

ab temps de fret y calor,
y molt millor.

Fent-ne de Jesús memoria,
lo tindrem sempre a la Gloria.

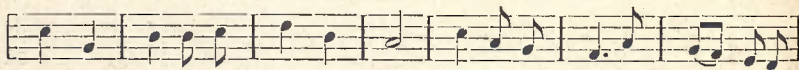
Fum, fum, fum.

L'ESCOLTA

Moderat

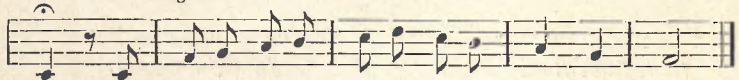

Fa-drins que fes - te - geu, dau-me l'en - ho - ra

bo - na, que m'en só e - na - mo - rat, d'u-na gen - til mi - nyo - na. La

Mes mogut

flor. N'es fres-ca y re - ga - la - da pren-da del meu cor.

Fadrins que festegeu,
dau-men l'enhorabona,
que m'en só enamorat
d'una gentil minyona.

La flor

*n'es fresca y regalada
prenda del meu cor.*

Blanca n'es com la neu,
fresca com una rosa.
Sempre n'estich pensant
quan l'encontraré sola.
La flor, etc.

Un dia vaig saber
que era a l'hort tota sola,
que'n regava 'l jardí,
les flors y les violes.
La flor, etc.

La flor de llessamí
y un roseret de roses.
De tant lluny com l'en veu,
ella a riure s'en posa.
La flor, etc.

— De què rieu, l'amor,
de què rieu, l'esposa?
— Jo'n rich del bé que us vull,
la voluntat que us porto.
La flor, etc.

Pensant que ningú'ls sent,
son galan se'ls escolta.
Si ho han anat a dir
al pare de la minyona.
La flor, etc.

— No parlem res de mal,
ni parlem d'altres coses:
parlavem del casà,
cosa que molt importa.
La flor, etc.

Recullides a Prats de Lluçanès per
JOAQUIM PECANINS

CAMBI DE PUBLICACIONS

CATALUNYA

BARCELONA	«Academia Provincial de Bellas Artes». «Real Academia de Buenas Letras». «Real Academia de Ciencias y Artes». «Asociación Artístico-Arqueológica Barcelonesa». «Asociación de Arquitectos de Cataluña». «Asociación de Ingenieros industriales». «Ateneo Barcelonés». «Fomento del Trabajo Nacional». «Institució Catalana d'Historia Natural». «Orfeó Català».
GIRONA	«Asociación Literaria».
LLEIDA	«Academia Bibliográfica Mariana».
TARRAGONA	«Sociedad Arqueológica».
VICH	«Museo Episcopal» y <i>Gazeta Vigatana</i> .
VILANOVA Y GELTRÚ	«Biblioteca Museo Balaguer».

REGIONS ESPANYOLES

MADRID	«Real Academia de la Historia». «Real Sociedad Geográfica». «Sociedad Española de Excursiones». <i>Boletín de la Institución Libre de Enseñanza</i> .
------------------	--

ORENSE	<i>Boletín de la Comisión Provincial de Monumentos.</i>
PALMA DE MALLORCA	<i>Boletín de la Sociedad Arqueológica Luliana.</i> <i>Bulletí del Diccionari de la Llengua Catalana.</i>
TARRAGONA	«Sociedad Arqueológica».
VALLADOLID	«Sociedad Castellana de Excursiones».
ZARAGOZA	<i>Revista de Aragón.</i> <i>Boletín de la Sociedad Aragonesa de Ciencias naturales.</i>

EXTRANGER

ANGERS	<i>Bulletin de la Société d'études scientifiques.</i>
ATENES	«Philologikos Syllogos Parnassos».
BAGNERES DE BIGORRE	«Société Ramond».
BORDEUS	<i>Annales de la Faculté des Lettres de Bordeaux et des Universités du Midi.</i> <i>Revue des Lettres Françaises et Étrangères.</i> <i>Revue des Etudes Anciennes.</i> <i>Bulletin Hispanique.</i> «C. A. F., Section du Sud-Ouest».
BOSTON	«Apalachia Mountain Club».
BRUXELLES	«Société Royale Belge de Géographie».
BUCAREST	«Societatea Geografica Romîna».
BUDAPEST	«Club Hongrois des Karpates». <i>Abrégé du Bulletin de la Société Hongroise de Géographie.</i> «Földrajzi Közlemények».
BUENOS AIRES	<i>Dirección General de Estadística</i> (boletín mensual).
COIMBRA	«Archivo Bibliografico» (Bibliotheca da Universidade). «O' Instituto».
GENEVE	«Le Piolet».
IGLÓ	«Magyarországi Kárpát Egyesület, Jahrbuch des Ungarischen Karpathen-Vereines».
LEIDEN	«Tijschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrij Genootschap».
LONDRES	«Alphine Club».
MARSELLA	Société des Excursionistes Marseillais».
MEXICH	Sociedad científica «Antonio Alzate».
MILAN	«Touring C. I.»
MONTPELLER	«Société pour l'étude des langues romanes». «Société Languedocienne de Géographie».
MOSCOU	«Club Alpin Rus»
MUNICH	«Zeitschrift des Deutschen und Oesterreichischen Alpenvereines».
NAPOLS	«Club Alpino Italiano, sezione di Napoli».
NEUCHATEL	«Société Neuchateloise de Géographie».
NICE	«Club Alpin Français, Section des Alpes Maritimes».
ODESSA	«Club Alpin de Crimée».
PALERM	«Club Alpino Siciliano».
PARÍS	«Club Alpin Français», central y seccions.
PAU	<i>Bulletin Pyrénéen.</i>
PERPINYÁ	«Société Agricole scientifique et littéraire» «C. A. F., Section du Canigou». <i>Le Journal des Pyrénées Orientales.</i>

PERPINYÀ	<i>Revue d'Histoire et d'Archéologie du Roussillon.</i>
SERPA	<i>A Tradição, revista.</i>
STOCKOLM	«Suenska Turisföreningens». «Suenska Sällskapet för Antropologi och Geografi» Ymer.
TOLOSA	«Société Archéologique du Midi de la France». <i>Revue des Pyrénées.</i>
TOURS	«Société de Géographie de Tours».
TRENTO	«Società Alpinisti Tridentini».
TRIESTE	«Società alpina delle Giulie».
ID.	«Il Tourista-Club Tourista Triestini».
TURIN	«Società Meteorologica Italiana». «Club Alpino Italiano».
VIENA	«Abhandlungen derkk Geographischen Gesellschaft». «Mittheilungen des Deutschen und Oesterreichischen Alpenvereins». «Oesterreichische-Touristen-Zeitung».

El BUTLLETÍ es enviat a un cert nombre d'Arxius y Biblioteques públiques y a diferents periòdichs-revistes de la localitat.

Les revistes esmentades, la major part d'elles importantíssimes, se troben en la Biblioteca del CENTRE, a disposició dels senyors socis.

SECCIÓ OFICIAL

SOCIS ENTRATS DURANT EL DARRER TRIMESTRE DE 1904

SOCIS RESIDENTS

D. Mario Aguirre y Serratcalvó.—D. Joseph Soler y Rosal.—D. Santiago Vilanova y Vaquer.—D. Francisco Novellas.—D. Lluís Coll y Serra.—D. Antoni Estela y Arribas.—D.ª Josefa Grau de Xicoy.—D. Joseph M.ª Roca y Heras.—D. Joseph Tutau y Gonzalez.—D. Francisco de P. Vallet y Arnau.—D. Francisco de P. Xicoy y Grau.—D. Joseph Xicoy y Grau.—D. Joseph Xicoy y Valls.—D.ª Teresa Xicoy y Grau.—D.ª Dolors Xicoy y Grau.—D.ª Teresa Amatller.—D. Francisco Anfruns.—Don Joseph M.ª Armengol y Bas.—D. Sebastià Artés y Rusca.—D.ª Julia Castanys de Degollada.—D. Joseph Pascual y Pons.—D. Frederich Puig Samper.—D. Emili Sacanella.—D. Joaquim Sanz Tallada.—D. Ignasi Soler y Damians.—D. Antoni Suñol.—D. Antoni Riera y Tapis.—Donya Assumpta Tapis de Guarro.—D. Joseph Torelló y Solà.—D. Lluís Baille.—D. Modest Bertràn y Salvo.—D. Xavier Calderó y Coronas.—D. Felip Capdevila.—D. Antoni d'Espona y de Nuix.—D. Enrich Godo y Pla.—D. Joseph Lapeyra y Robert.—D. Alexandre Puig y Valls.—D. Antoni Raventós.—D. Marian Regordosa.—D. Joan Ribas.—D. Antoni de P. Rigau.—D. Gabriel Roig y Font.—D. Joseph J. Satorras y Macià.—D. Alexandre Soler y Damians.—D. Romà Soler y Benaprès.—D. Manuel Tarradas.—D. Joan Ventosa y Raig.—D. Joan Vidal y Ventosa.—Don Ferran Bertràn y Trujols.—D. Emili Cruzet y Bosch.—D. Manuel Cusi.—D. Joseph Sala y Molas.—D. Joseph Sintas.—D. Joseph Tubau.—Don

Pau Roca y Canals. — D. Joseph Bofill y Pichot. — D. Joseph Banús. — D. Petrus Bofill y Homs. — D. Joan B. Juaneu y Nadal. — D. Geroni Monjonoll y Vergés. — D. Romuald Mullol. — D. Lluís Pascual y Sanmartí. — D. Joseph M.ª Pereyra y Alcàntara. — D. Montserrat Sancho Lliteras. — D. Joan Soler y Damians. — D. Simon Villalta. — D. Ramon Amat y Neto. — D. Joseph M.ª Borràs y Parés. — D. Joseph Borrell y Nicolau. — Don Joseph Claret. — D. Pau Estapé y Maristany. — D. Antoni Gibert. — Don Artur Puig y Niqui. — D.ª Josefa Soler de Banús. — D. Emili Ulrich. — D. Joan P. Vallescà. — D. Salvador Armet y Ricart, Comte de Castellar. — D. Pau Civil Preciados. — D. Lluís Corratjé. — D. Enrich Martí y Pascual. — D. Joan Badó y Calvó. — D. Alexandre de Cortada y Moragas. — D. Enrich Espiell y Rovira. — D. Salvador Millet y Villà. — D. Fidenci Kirchner y Catalan. — D. Isidro Ventosa y Roig. — D. Antoni Barrie Gutiérrez. — D. Joan Cardús. — D. Angel Casanovas Irla. — D. Antoni Cavaller y Aviñó. — Don Francisco Fàbregas y Ros. — D. Ramon de Foix y Codina. — D. Francisco Gelada y Masronís. — D. Rafel Marsans y Peix. — D. March Rocamora y Rosés. — D. Joan Servat. — D. Joseph Balcells y Masó. — D. Antoni Carbonell y Sansalvador. — D. Antoni Carbonell. — D. Joan Domenech. — D. Joseph Forcada Padró. — D. Jaume Guinjoan. — D. Anicet Noguera. — D. Victor Pereyra y Alcàntara. — D. Xavier Portas Dotras. — D. Joseph Riera y Tapis. — D. Manuel Rocamora. — D. Antoni Romani y Guerra. — Don Vicens Artigas y Albertí. — D. Ernest Guardia y Llaurador. — D. Frederick Bartumeus Casanovas. — D. Baltasar Capó y Varet. — D. Antoni Cosso y Solà. — D. Lluís Figuerola Anglada. — D. Antoni Flos y Gibernau. — Don Francisco Llorens. — D. Francisco Piñol Pereanton. — D. Joseph Recolons y Recolons. — D. Ferran Torras y Molas. — D. Sebastià Canalias. — D. Agustí Coy, Pbre.

SOCIS DELEGATS

D. Maurici Cohn, a Berlin. — D. Joseph M.ª Fabrellas, a Girona. — D. Joaquim Muntal y Gramunt, a Capellades. — D. Antoni Serrate, a Almenar.

DONATIUS PERA LA BIBLIOTECA

De D. Ferran de Querol: *Montserrat*, volum de 417 pàgines, original del donador.

De Mossèn Norbert Font y Sagué: una fotografia de la Torra del Breny (Manresa) y un títol de doctor en Dret Civil y Canònic de l'any 1670.

De D. Aureli Capmany: dos exemplars de la cansó popular *Maria*.

De D. Cels Gomis: unes cartes geogràfiques antigues dels Electorats de Mayence y de Trèves, Palatinat electoral del Rin, Ducat de Wurtemberg, de Terra Santa, dues de Roma y sa rodalia y una de Palma de Mallorca.

De D. Ferran Alsina: un volum de 138 pàgines intitulat *Noves Científiques*.

El volum dels Jochs Florals d'enguany.

Del president del Cercle Artístich: un exemplar de la *Monografia del monastir de Sant Cugat del Vallès*.

Un opúscol de 68 pàgines intitulat: *Lo Dogma de la Inmaculada en la Literatura Catalana antiga*.

De D. Lluís Comulada y Henrich: un opúscol de 23 pàgines intitulat *La ensenyança social en la cuestión obrera*.

De Mossèn Joseph Gelabert: un volum de 120 pàgines intitulat *Los volcanes extinguidos en la Provincia de Gerona*.

De D. Frederich Rahola: *Memoria sobre algunas noticias de las Antiguas Comunidades de Pescadores en el Cabo de Creus*, de 37 pàgines.

De D. Amador Romani y Guerra: un volum de 484 pàgines *Selectæ profanis scriptoribus historiæ*.

De D. Joseph Soler y Rosal: una miscelània sobre'ls volcans de Berga y el Pi de les Tres branques.

Un volum de 131 pàgines, intítulat *Medicina de las pasiones*.

Altre volum de 271 pàgines, intítulat *Explication des prières et des cérémonies de la Sainte Messe*.

De D. Cels Gomis: les cartes geogràfiques antigues del Ducat de Güeldres, de Iprès, de Gand, de Naumur, de Liège, de Cronenburg, de Toul y de Metz.

De Mossèn Marian Grandia: dos exemplars de sa *Lectura y Ortografia de la Llengua Catalana*, de 63 pàgines.

De D. Ignasi Soler y Escofet: un exemplar del volum de poesies *Vora'ls estanyis*, originals del donador.

De D. Joaquim Miret y Sans: un fascicle de 20 pàgines intítulat *La princesa griega Lascaris, condesa de Pallars en Cataluña*.

De id. id.: un opúscol intítulat *La carta de Franquicias otorgada por el Conde de Barcelona a los Judios de Tortosa*.

De Mossèn Frederich Clascar: un opúscol intítulat *Estructura mental y significació filosòfica de Balmes*.

DONATIUS PERA' L MUSEU Y COL·LECCIONS

De D. Martí Estany: una lacrimosa.

De D. Ramon N. Soler y Vilabella: una mostra d'àmbar groch o succino de les mines de Fígols (Berga).

De D. Amador Romani Guerra: una làmpara; un aplech de 17 rajoles de Valencia ab figures diverses; una messalina; quatre plats grans; altre plat ab un barco pintat; una pedra pre-històrica; dues pistoles y una armadura d'una altra de pedernal; un crani de guineu y altre de goç; una capsula de fòssils; 29 estampes, de les quals 3 porten march.

De D. Ignasi Carsi: una mostra mirchpikel de La Junquera.

De D. Gabriel Bernadà: sis clíxers referents a Lleyda.

De D. Denis Puig: un antich cantiret de vidre provinent de cân Uyà (serra de Bertí).

CRONICA DEL CENTRE

DESEMBRE DE 1904

SESSIONS Y CONFERENCIES

SECCIÓ DE FOTOGRAFIA. — El dia 13 va quedar definitivament constituïda la Secció de Fotografia, que tant pot y deu ajudar a la realització de les tasques y finalitat del nostre CENTRE.

En la reunió celebrada en dit dia, a més d'aprovar-se'ls reglaments o bases pels quals ha regir-se aquella, se nomenà la seva Junta Directiva, que

quedà composta dels senyors següents: D. Cristòfol Friginals, *President*; D. Pere Bonet, D. Manel Font y Torné y D. Lluís Llagostera, *Vocals*; y D. Lluís Batlle, *Secretari*.

DESDE'L PALLARS A LA SEU D'URGELL. — El dia 2 nostre consoci don Antoni Bartomeus va donar la primera de les seves anunciades conferències, ressenyant una excursió per ell realisada per la comarca del Pallars fins a la mateixa vall d'Aran, prenent per punt de partida la vila de Tàrrega, dirigint-se cap Artesa de Segre pera remontar la vall del Noguera Pallaresa fins a Sant Joan de l'Herm, aont acabà'l senyor Bartomeus la seva ressenya, que continuà'l següent divendres dia 9, descrivint tot el territori comprès en la mateixa vall del Noguera-Pallaresa fins entrar a la vall d'Aran pel port de Bonaigua, aon terminà aqueixa pintoresca ressenya de tant important excursió. El doctor Bartomeus acompanyà la seva interessant ressenya ab la projecció de nombroses vistes fotogràfiques d'aquelles hermoses encontrades.

AVENTATGES Y UTILITATS DE LA NOVA VIA FERREA D'OLVAN (BERGA) A GUARDIOLA. — Desentrotllant aquest interessant tema, el president del CENTRE, en César A. Torras, donà una conferència en la nit del dia 16, en la qual, després de fer avinent els innombrables aventatges que al comerç y a l'industria en general reportarà l'explotació de l'esmentat ferro-carril, passà a descriure un bell aplech d'excursions per les comarques de l'Alt Pirineu, que poden realisar-se prenent per punt de partida algunes de les estacions de dit ferro-carril. Acompanyà an aquesta notable conferència de l'autor del *Pirineu Català* la projecció de diferents clixés fotogràfics del mateix conferenciant y dels senyors Olano, Vintró, Santamaria y altres varis aficionats, que acabaren de demostrar les afirmacions del senyor Torras al posar de manifest les belleses naturals que conté aquella comarcada del Alt Bergadà.

TEIXITS DELS ALARBS ESPANYOLS Y MUDEXARS, COTEJATS SOBRE ALTRES MONUMENTS DE DIT ART. — L'erudit arqueòlech D. Macari Golferichs llegí en la sessió del dia 23 una ben escrita Memoria sobre'l tema indicat en la capsalera d'aquestes ratlles. El distingit conferenciant començà son notable estudi donant lleugera idea sobre'l naixement de l'industria textil en la Persia y l'Assiria, desde aon passà als alarbs, que foren els qui l'introduiren a Espanya.

En demostració de la gran importancia que aquestes industries, y principalment la de sederia, tingueren a Espanya, va llegir el senyor Golferichs una serie d'articles y disposicions de la lley que regulava l'exercici d'aquestes industries.

Ab ocasió d'aquesta conferència va instalar-se en el propri local del CENTRE una interessantíssima exposició de dibuixos y aquareles de mostres de diferents teixits, que va esser molt visitada y alabada durant els dies que va permanèixer exposada.

NOTES DEL BERGADÀ. — El dia 30, el soci delegat del CENTRE a Berga, mossèn Bonaventura Ribera, va llegir-hi unes quantes de ses *Notes del Bergadà*, ressenyant les vicissituds y descrivint les belleses naturals dels diferents encontorns d'aquella comarca, que tant coneix y ab tant carinyo tracta mossèn Ribera.

En totes les *Notes* hi campegen per igual aquestes qualitats de mossèn Ribera, ajuntades y destacant sobre d'elles la nota patriòtica al costat de la poètica o purament descriptiva, lo mateix en les impressions sobre Berga y La Portella que en la descripció del llegendari Capolatell o de la Conca carbonífera del Llobregat y altres estudis o monografies d'aquella hermosa encontrada.

Durant la sessió foren projectades diferents vistes fotogràfiques dels llocs més importants que anaven ressenyant-se.

SECCIÓ D'ARQUITECTURA. — *Estudi sobre'l Monastir de Sant Pere de Roda.* — Continuant la tanda de conferencies organiscades per aquesta Secció, el dilluns dia 5 ne donà una l'arquitecte D. Antoni de Falguera sobre l'història y importància arquitectònica del renomnat y antiquíssim monastir de Sant Pere de Roda.

El senyor Falguera, després d'exposar les vicissituds històriques que ha atravesat aquell notable monument, se detingué en l'estudi y exposició de son caràcter y estructura arquitectònica, principalment de la seva iglesia, important construcció del començ del sigle XI. Pera complement de son estudi, el senyor Falguera va reproduir per medi de projeccions fotogràfiques gran nombre de vistes y dibuixos de l'esmentat monument.

LA CATEDRAL DE LA SEU D'URGELL. — En la conferència que'l dia 12 donà en el nostre CENTRE'l jove arquitecte senyor Sanz y Barrera, aquest feu un estudi complet d'aquella hermosa construcció, exposant el passat gloriós d'aquell monument arquitectònic del sigle XI, malmès posteriorment en l'època del Renaixement, y l'estructura del mateix, acabant sa notabilíssima conferència ab un plan o projecte de restauració que retornaria an aquella catedral el seu caràcter propi y estructura primitiva. El senyor Sanz acompanyà també la seva conferència sobre la catedral de la Seu ab la projecció de la planta, vistes fotogràfiques y dibuixos de la mateixa segons son estat actual y tal com quedaria després de sa projectada restauració.

SECCIÓ FOLK-LÒRICA. — El dia 7, a les nou de la nit, va començar les seves tasques l'oficina folk-lòrica destinada al aplech, coteig y classificació de datos y notes dins les diferents branques del folk-lore català. Aquesta oficina ha vingut reunint-se y treballant quasi tots els dimecres a la mateixa hora.

El mateix dia 7 el seu president, D. Rossendo Serra y Pagès, va donar una interessantíssima conferència baix el tema *Estat actual del moviment folk-lòric a Catalunya*, estudiant ab tot deteniment y carinyo'l desenrot-

llament del folk-lore en nostra terra y l'importancia que va adquirint en nostres dies.

Dies 14 y 21. — Nostre consoci y distingit folk-lorista en Ramon N. Comas donà en aquests dies una interessant conferencia detallant una *Excursió desde la Torra del Seny de les hores de la Seu a la Plaça de l'Angel*. L'erudit conferenciant va demostrar una vegada més son profon coneixement dels monuments y costums de la nostra Barcelona antiga, fent una serie d'atinades observacions històriques y folk-lòriques referents a nostra preciosa Seu y als antics edificis que s'aixequen a son revolt, quals vicissituds va ressenyar ben detalladament y ab gran nombre de datos ben curiosos pera tots els que estimen y coneixen a nostra capital.

Durant les susdites conferencies varen projectar-se diferents clixés fotogràfics dels senyors Reig y Fiol y Font y Torné.

Dia 28. — El president d'aquesta Secció, després de breus paraules sobre l'importancia que pera l'etnologia té l'estudi del vestit, va donar a conèixer unes *Ordinacions de Solsona sobre les guarnicions que's podien posar en les robes de dòna*, veritables lleys sumptuaries aprovades en l'any 1337 per la vescomtesa de Cardona, y que han sigut comunicades y adreçades al CENTRE per mossèn Joan Serra y Vilaró.

Seguidament se llegiren unes *Notes folk-lòriques de la Conca de Tremp y del Pallars*, degudes a l'entusiasta folk-lorista que's dona a conèixer ab el pseudònim d'Antoni Valmanya, y que es sols una part del nombrós aplech folk-lòrich que té recullit l'esmentat senyor y que's distingeix per sa importancia y per la curiositat que desperta la majoria de tant notable recull.

VISITA

A GRANOLLERS. — El dia 21 els socis senyors Planas, Martorell, Mas y Fargas, de la Secció d'Arquitectura, n'efectuaren una a n'aqueixa important vila del Vallès, estudiant detalladament els vestigis de son antiquíssim passat, fixant-se d'una manera especial en la seva iglesia, en els restos de diferentes cases gòtiques escampades per la població, y ab els notables retaules que's guarden en la casa rectoral, trayent nombroses fotografies com a resultat d'aquesta aprofitada visita.

CURSOS

DE GEOLOGIA, a càrrech del doctor Mossèn Norbert Font y Sagué. — *Dia 6 de Desembre*, lliçó 8.ª. — Accions químiques de l'aigua continental. — Fenòmens de disolució. — Hidratació y oxidació. — Alteració de les roques. Activitat química de l'aigua continental. — Fenòmens de dipòsit. — Formació de la tosca. — Accions químiques de les aigües del mar y llachs. — Sals disoltes en l'aigua del mar. — La seva deposició. — Sedimentació química del fons del mar.

Dia 13, lliçó 9.ª. — Accions fisiològiques. — Acció dels animals terres-

tres: cavernes d'òssos. — Guano. — Acció dels vegetals: turbera, combustibles minerals. — Acció dels organismes marins: dipòsits formats pels foraminífers y les diatomees. — Formacions dels corals: atolls. — Diferents roques coralines.

Dia 19, lliçó 10. — Geodinàmica interna. — Geotèrmica. — De com la temperatura augmenta ab la profunditat. — Calor central. — Exemples de pous artesianes, mines y foradades. — Línies isogotes. — Fonts termals y termo-minerals. — Sos orígens, règim y composició.

Dia 27, lliçó 11. — Volcans: sos caràcters. — Productes volcànics. — Corrents de lava. — Fenòmens de les erupcions. — Formació dels cràters. — Ses diferents classes. — Emanacions gaseoses. — Exemples clàssics de volcans.

DE GEOGRAFIA FÍSICA, pel doctor D. Francisco Novellas. — *Dia 1.er de Desembre, lliçó 7.ª* — Condicions generals del modelat terrestre. — Paper dels fenòmens exteriors. — Noció del modelat. — Agents del modelat. — Diverses maneres de modelar-se la superfície. — Relació dels agents del modelat ab les condicions meteorològiques. — Distribució del calor sobre del globo. — Deformació de les zones de temperatura. — Irregularitats de la zona calenta. — Isotermes diverses.

Dia 8, lliçó 8.ª — Consideració de les isobares — Zona de les baixes pressions equatorials. — Banda de les pluges equatorials. — Banda dels vents alícs. — Banda de les baixes pressions australs. — Complicació de les isobares en l'hemisferi boreal. — Mussons. — Efectes del Gulf-Stream. — Zona desèrtica. — Importància de les condicions geogràfiques. — Influència de les línies de relleu. — Particularitats de les depressions. — Detalls diversos sobre la distribució de les pluges. — Condicions dels deserts.

Dia 15, lliçó 9.ª — Condicions normals del modelat per les aigües corrents. — Importància preponderant de les aigües corrents. — Cas d'un equilibri homogeni. — Efectes de l'escorrement. — Noció del nivell de base. — Perfil d'equilibri. — Velocitat del gratament. — Part torrencial. — Afluent. — Establiment del perfil de travers. — Divagació dels cursos d'aigua. — Fenòmens de captura.

Dia 22, lliçó 10. — Divagació dels cursos d'aigua. — Fenòmens de captura. — Llachs de captura. — Colls. — Modificacions diverses de la xarxa inicial. — Plana de desbordament. — Condicions de pendent — Aplanament de les vertents. — Aplanament final. — Territoris argilosos. — Influència de les condicions meteorològiques.

Dia 29, lliçó 11. — Influència de les condicions genètiques sobre la marxa del modelat. — Condicions que modifiquen la marxa del modelat. — Influències genètiques. — Macisos calcaris esquerdatos. — Clivellament. — Aparicions ruïniformes. — Macisos de calices tendres. — Districtes de gres. — Terrers heterogenis. — Divisió dels cursos d'aigua en seccions. — Marmites de gegants.

Com a complement y extensió d'aquests cursos, a més de la projecció de diferents exemples gràfics que han vingut presentant-se en quasi totes les lliçons, durant el diumenge se feu una excursió a les vehines montanyes de Sant Pere Màrtir y serra del Tibidabo, que's vegé concorreguda.

D'HISTORIA DE LA LITERATURA CATALANA, per D. Rossendo Serra y Pagès. — 3 de Desembre, conferencia XXII. — (Continuació de la prosa novel·lesca del sigle XV.)

Curial y Guelfa. — Lectura de troços triats seguint l'argument de l'obra. — Esperit cavalleresch. — Elegancia d'estil. — Apreciacions curioses pera l'estudi de l'època. — Realisme d'alguns passatges. — Influències que s'hi noten. — Erudició clàssica. — Tendències patriòtiques.

Novel·les cavalleresques sentimentals. — Histories cavalleresques morals.

Paris y Viana. — Exposició de l'obra y lectura de fragments triats, seguint-ne l'argument. — Dubtes respecte a son origen francès o provençal.

10 Desembre, conferencia XXIII. — (Continuació de la prosa novel·lesca y començament de la ídem moral y religiosa.)

Historia de l'esforçat cavaller Partinobles, comte de Bles y après fonch emperador de Constantinobla. — Caràcter essencialment diferent del dels llibres anteriors. — Elements bretons, orientals y grech-romans que conté. Origen incert. — Immensa popularitat que ha tingut. — Argument y lectura de troços escullits. Traduccions de novel·les castellanques.

Prosa moral y religiosa. — Obres morals de caràcter popular: llegendes hagiogràfiques. — *Llibre de Cató y Exemplaris*. — Lectura de fragments triats. Indicacions generals sobre les traduccions catalanes. — *Consolació de Philosophia*, d'En Boeci, traducció de fra Antoni Genebreda. — Lectura de fragments.

17 Desembre, conferencia XXIV. — (Continuació de la prosa moral y religiosa en el sigle XV.)

Indicacions sobre'ls moralistes anteriors. — *Moral consideració contra les persuasions, vicis y forces de amor*, d'En Francesch Carroç Pardo. — *Doctrina moral*, d'En Lluís Pax.

Estat general de les creencies y supersticions. — Perfeccionament de la prosa ab l'influència italiana. — Fra Antoni Canals (*Carta de Sant Bernat*, etc.). — Joan Roig de Corella. — Fra Vicents Ferrer (*Contemplació de la missa*). — Miquel Pérez, Felip de Malla, etc.

Bibles catalanes (Bonifaci Ferrer). — Falsos evangelaris. — Traduccions (*Gènesi d'Esriptura*, de Mossèn Guillem Serra). — Salteris y hagiografies.

L'oratoria religiosa. — Estudi dels sermons de fra Vicents Ferrer. — Lectura de troços escullits de les obres y sermons citats.

El CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA sols se declara responsable de lo contingut en la Secció Oficial del seu BUTLLETÍ, deixant íntegra als respectius autors la responsabilitat dels treballs firmats.